

SINTEZA

la proiectul de modificare a Metodologiei de determinare, aprobare și aplicare a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate, aprobată prin Hotărârea Consiliului de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică nr. 489/2019

Conținutul articolelor/punctelor din proiectul prezentat spre avizare și coordonare	Participantul la avizare, consultare publică, expertizare	Nr. crt.	Conținutul obiecției, propunerii, recomandării, concluziei	Argumentarea autorului proiectului
„Apă-Canal Ungheni” SRL (aviz nr. 167 din 30 octombrie 2024)				
Lipsa obiecțiilor și propunerilor				
Congresul Autorităților Locale din Moldova (aviz nr. 376 din 31 octombrie 2024)				
<p>4) La punctul 6: la subpunctul 3 după prima prepoziție „și” se adaugă cuvântul „de”; se completează cu subpunctul 3¹ cu următorul cuprins: „3¹) serviciul public de epurare a apelor uzate;”</p> <p>5) La punctul 9: după prima prepoziție „și” se adaugă cuvântul „de”; textul „furnizarea/” se exclude.</p> <p>14) La punctul 23: subpunctul 3) după cuvântul „și” se adaugă cuvântul „de”; în subpunctul 4) la descrierea termenelor CB_n, CM_n, CP_n, CI_{En}, CAD_n, CAI_n, CEE_n, RDV_n, AC_n se exclude prepoziția „și”, după cuvântul</p>	CALM	1.	<p>La pct. 1 subpct. 4): <i>(La punctul 6: la subpunctul 3 după prima prepoziție „și” se adaugă cuvântul „de”):</i> cuvântul „prepoziție” urmează a se substitui cu cuvântul „conjunție” („și”, ca parte de vorbire nu este o prepoziție, ci o conjuncție simplă copulativă); cuvântul „cuvântul” urmează a se substitui cu cuvântul „prepoziția” („de”, ca parte de vorbire este o prepoziție).</p> <p>Aceste obiecții sunt valabile, corespunzător, și pentru următoarele subpuncte din proiect: pct. 1 subpct. 5): <i>La punctul 9: după prima prepoziție „și” se adaugă cuvântul „de”;</i> pct. 1 subpct. 14) <i>La punctul 23: subpunctul 3) după cuvântul „și” se adaugă cuvântul „de”;</i></p> <p><i>în subpunctul 4) la descrierea termenelor CB_n, CM_n, CP_n, CI_{En}, CAD_n, CAI_n, CEE_n, RDV_n, AC_n se exclude prepoziția „și”, după cuvântul „canalizare” se adaugă sintagma „și/sau de epurare a apelor uzate”;</i> pct. 1 subpct. 22): <i>În punctul 38: în textul din paranteze după al doilea cuvânt „și” se adaugă textul „/sau”.</i></p>	<p style="text-align: center;">Se acceptă partial</p> <p>A fost redactat ținându-se cont de tehnica legislativă și de Indicațiile metodologice privind regulile de tehnică legislativă.</p>

<p>„canalizare” se adaugă sintagma „și/sau de epurare a apelor uzate”.</p> <p>22) În punctul 38: în textul din paranteze după al doilea cuvânt „și” se adaugă textul „/sau”;</p> <p>31) La punctul 56: se exclude cuvântul „avizarea”; în textul din paranteze după al doilea cuvânt „și” se adaugă textul „/sau”.</p>			<p>pct. 1 subpct. 31): <i>La punctul 56: se exclude cuvântul „avizarea”; în textul din paranteze după al doilea cuvânt „și” se adaugă textul „/sau”.</i></p>	
<p>23) În punctul 41: primul alineat va avea următorul cuprins: „În redevență (<i>RDV_n</i>) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între autoritatea administrației publice locale/centrale și operator. Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate se determină la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară, sau la nivelul expus la art. 13¹ alin. (11) lit. a) și b) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care au fost transmise în gestiune</p>	CALM	2.	<p>La pct. 1 subpct. 23): <i>(În punctul 41: primul alineat va avea următorul cuprins: „În redevență (<i>RDV_n</i>) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între autoritatea administrației publice locale/centrale și operator. (...) La determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care au fost transmise în gestiune operatorului și care sunt incluse în contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.”:</i></p> <p>sintagma „administrativ-teritoriale” se propune a se substitui cu sintagma „administrativ-teritoriale/statului” (art. 13¹ din Legea nr. 303/2013 stabilește că:</p> <p>„Sistemele publice de alimentare cu apă și de canalizare sau părțile componente ale acestora, realizate în comun prin programe de investiții, aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale și se înregistrează în patrimoniul acestora pe baza următoarelor criterii: c) bunurile construite în raza mai multor unități administrativ-teritoriale și/sau care deserveșc mai multe unități administrativ-teritoriale aparțin domeniului public al statului sau al unităților administrativ-teritoriale dacă aceste unități administrativ-teritoriale sînt situate în raioane/municipii diferite, apartenența acestora stabilindu-se prin decizia consiliilor</p>	Se acceptă

operatorului și care sunt incluse în contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.”;			raionale/municipale sau prin hotărîre de Guvern; totodată, proiectul operează cu sintagma „încheiat între autoritatea administrației publice locale/centrale și operator”); se propune excluderea cuvintelor „sau privată” (în accepțiunea statuărilor constituționale și a normelor legale pertinente: Legea nr. 121/2007, Legea nr. 29/2018), conceptul de „proprietate publică” în Republica Moldova include domeniul public și domeniul privat al unităților administrativ-teritoriale/statului, iar „proprietatea privată” aparține persoanelor fizice și juridice de drept privat).	
33) La punctele 62 și 62 ¹ în prima propoziție textul „titularul de licență” se substituie cu textul „operator”.	CALM	3.	La pct. 1 subpct. 33): (La punctele 62 și 62 ¹ în prima propoziție textul „titularul de licență” se substituie cu textul „operator”): cuvântul „textul” urmează a se substitui cu cuvântul „cuvântul” („operator” nu este un text).	Se acceptă
35) Punctul 63 va avea următorul cuprins: „ 63. Cheltuielile de bază și tarifele aprobate de Consiliile locale pentru operatorii care nu sunt titulari de licențe se afișează în locuri publice și la sediile operatorilor și intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al actelor locale, sau la data indicată în textul deciziei.”.	CALM	4.	La pct. 1 subpct. 35) (Punctul 63 va avea următorul cuprins: „63. Cheltuielile de bază și tarifele aprobate de Consiliile locale pentru operatorii care nu sunt titulari de licențe se afișează în locuri publice și la sediile operatorilor și intră în vigoare la data includerii în Registrul de stat al actelor locale, sau la data indicată în textul deciziei. ”): sintagma „ data indicată în textul deciziei ” se propune a se preciza dacă această dată trebuie sau nu să fie doar ulterioară includerii deciziei în Registrul de stat al actelor locale.	Se acceptă
ÎM „Servicii Publice Cimișlia” (aviz nr. 292 din 6 noiembrie 2024)				
Lipsa obiecțiilor și propunerilor				
Confederația Națională a Sindicatelor din Moldova (aviz nr. 03-02/859 din 7 noiembrie 2024)				
18) Punctul 30 se completează cu un alineat cu următorul cuprins: „ În cazul în care pentru un anumit an de reglementare „n” operatorul prezintă o solicitare asumată de includere în calculul tarifelor	CNSM	1.	Nu putem fi de acord cu prevederile pct. 18, care completează pct. 30 din Metodologie. Completarea respectivă oferă posibilitatea operatorilor de a include în calculul tarifelor reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat, conform prevederilor Metodologiei.	Se acceptă

reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat conform prevederilor metodologice, în tarife se include cuantumul cheltuielilor de personal solicitat.”			Astfel, operatorii vor purcede la micșorarea salariilor și altor venituri salariale. Actualmente, mai multe întreprinderi din ramuri nu ajustează salariile în funcție de creșterea salariului minim pe țară, or le ajustează cu mari întârzieri. Modificarea propusă va legifera acțiunile operatorilor la acest compartiment. Totodată, flexibilitatea propusă va permite operatorilor să reducă nu numai salariile, dar și alte beneficii extra-salariale, negociate prin convenția colectivă, nivel de ramură. și contractele colective de muncă. În rezultat, mai puține resurse financiare vor fi acordate pentru echipamente de protecție individuale și colectivă, formare profesională și alte măsuri necesare unui mediu de muncă sigur și eficient. Pentru protejarea intereselor salariaților, suntem împotriva punctului 18 din proiect.	
S.A.,Regia Apă Canal-Orhei” (aviz nr. 883-11 din 7 noiembrie 2024)				
3) La punctul 5: după noțiunea <i>tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate</i> se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: <i>„tarif pentru serviciul public de epurare a apelor uzate – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator;”</i>	S.A.,Regia Apă Canal-Orhei”	1.	Noțiune nouă cu următorul cuprins: „tarif pentru serviciul public de epurare a apelor uzate – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m ³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator, care deversează apele uzate direct la stațiile de epurare; ” Această definiție (noțiune) ar trebui să fie mai concretă, așa că propunem să fie adăugat următorul conținut: care deversează apele uzate direct la stațiile de epurare.	Se acceptă
6) După punctul 9 se completează cu punctul 9 ¹ cu următorul cuprins:	S.A.,Regia Apă Canal-Orhei”	2.	După punctul 9 se completează cu punctul 9 ¹ cu următorul cuprins: „9 ¹ Serviciul public de epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea construcțiilor, a stațiilor	Nu se acceptă Textul propus de a fi introdus dublează conținutul expus la punctul în cauză

<p>„9¹. Serviciul public de epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea construcțiilor și instalațiilor destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și terțiare, întru diminuarea cantității/concentrației poluanților, astfel încât la evacuarea lor să respecte condițiile de evacuare impuse prin reglementările în vigoare.”</p>			<p>de epurare și de evacuare a apelor uzate, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator și instalațiilor destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și terțiare, întru diminuarea cantității/concentrației poluanților, astfel încât la evacuarea lor să respecte condițiile de evacuare impuse prin reglementările în vigoare”.</p> <p>Considerăm că acest paragraf ar trebui completat cu următorul conținut: a stațiilor de epurare și de evacuare a apelor uzate, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator.</p>	<p>precum „...construcțiilor și instalațiilor destinate epurării apelor...”</p>
<p>12) Se completează cu punctul 19¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„19¹. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se determină conform formulei:</p> $TSEP_n = \frac{VSEP_n}{VAU_n} = \frac{CSEP_n + REP_n + CDEP_n \pm DVEP_n}{VAU_n}$ <p>unde:</p> <p>VSEP_n - venitul reglementat de la prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;</p> <p>VAU_n – volumul total al apelor uzate epurate în anul de reglementare „n” la stația de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate</p>	<p>S.A., „Regia Apă Canal-Orhei”</p>	<p>3.</p>	<p>Se completează cu punctul 19¹ cu următorul cuprins: „19¹. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se determină conform formulei: TSEP_n = VSEP_n / VAUD_n = CSEP_n + REP_n + CDEP_n ± DVEP_n - 1 / VAUD_n unde: VSEP_n - venitul reglementat de la prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;</p> <p>VAUD_n – volumul total al apelor uzate epurate deversate direct în anul de reglementare „n” la stația de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori sau la punctul de intrare în stația de epurare, sau prin intermediul altor indicatori care oferă posibilitatea de a stabili volumul deversate-primate direct la stațiile de epurare. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină în mod egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;</p> <p>CSEP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de prestare a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;</p> <p>REP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 47, mii lei;</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Nu necesită a fi schimbat noțiunea la VAU_n, deoarece la fiecare serviciu are delimitări clar definite.</p>

<p>la consumatori sau la punctul de intrare în stația de epurare. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină la un nivel egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;</p> <p>CSEP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de prestare a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;</p> <p>REP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 47, mii lei;</p> <p>DVEP_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare;</p> <p>CDEP_n – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de epurare a apelor uzate pentru anul de reglementare „n”, mii lei”.</p>			<p>DVEP_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare;</p> <p>CDEP_n – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de epurare a apelor uzate pentru anul de reglementare „n”, mii lei”.</p> <p>În versiunea propusă, indicatorul utilizat pentru modificare este VAUn, care are o semnificație diferită față de cea indicate în paragraful 19.</p> <p>Propunem ca indicatorul VAUn să fie completat cu litera D(direct) - VAUDn - cu o descriere a volumelor utilizate pentru calcul. Adăugarea este evidențiată cu galben și excepția necesară este tăiată: ; VAUDn – volumul total al apelor uzate epurate deversate direct în anul de reglementare „n” la stațiile de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori sau la punctul de intrare în stațiile de epurare, sau prin intermediul altor indicatori care oferă posibilitatea de a stabili volumul deversate-primate direct la stațiile de epurare. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină în mod egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;</p>	
<p>17) La punctul 28: în primul alineat se exclude cuvântul „furnizarea”, textul „minim garantat al salariului în sectorul real” se substituie cu textul „salariu minim pe țară”, textul „și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală” se exclude; în aliniatul doi cuvântul „tehnologice” se substituie cu textul „de apă”.</p>	<p>Regia Apă Canal-Orhei SA</p>	<p>4.</p>	<p>Punctul 28. Cheltuielile de personal se determină luând în considerare: numărul necesar al personalului operatorului încadrat nemijlocit în procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție și furnizare a apei tehnologice și a apei potabile; numărul personalului de lucru încadrat în furnizarea/prestarea serviciului de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate; numărul personalului de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de apă și canalizare, instalațiilor de captare, pompare, tratare, înmagazinare a apei, rețelelor de canalizare, instalațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate; numărul altor categorii de</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Conform conținutului punctului în cauză, determinarea cheltuielilor de personal se efectuează în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 743/2002, care prevede scara de determinare a coeficienților de complexitate pentru fiecare</p>

		<p>personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate (de deservire, de evidentă a apei, de control al echipamentelor de măsurare, de control al calității apei, personalului subdiviziunilor auxiliare, personalului de distribuire și administrativ); din categoria necesară/ cu rețeaua tarifară, salariilor tarifare/de funcție, aprobate prin atestarea la întreprindere sau până la atestarea în baza negocierilor dintre salariat și angajator cu încheierea contractului individual de muncă, dar nu mai mult decât Coeficienții tarifari sau Intervalul pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00 (lei), la nivelul maximal recomandat prin HG 743/2002 /de calificare a personalului; euanțumul minim garantat al salariului în sectorul real salariu minim pe țară; coeficientul complexității ramurii; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sporuri obligatorii stabilite de Codul Muncii al Republicii Moldova; cuantumul contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p> <p>La solicitare coeficientul de complexitate de ramură se stabilește la nivel maxim, în cazul în care volumul efectiv al consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă înregistrat de operator nu va depăși 30 % din volumul apei extrase. Corespunzător, coeficientul de complexitate de ramură se diminuează cu 0,01 pentru fiecare procent ce se va înregistra de operator peste pragul stabilit mai sus a consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice de apă în sistemul public de alimentare cu apă, dar nu mai mult de 0,3.</p> <p>Coeficientul de complexitate se stabilește cel recomandat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 79-81, art. 841), cu modificările ulterioare.</p> <p>La momentul actual există un deficit catastrofal de specialiști în sectorul furnizării serviciilor publice de apă și canalizare.</p>	<p>categorie de posturi/ funcții. Or, angajații dispun de abilități diferite în exercitarea funcțiilor pe care le dețin. În astfel de circumstanțe, angajatorul apreciază contribuția fiecărui angajat în funcție de exercitarea atribuțiilor de serviciu, executarea lucrărilor și de complexitatea acestora.</p>
--	--	--	--

			<p>Totodată, neacoperirea costurilor salariale aprobate în timpul certificării și atribuirii unei anumite calificări de către întreprindere și aplicare de către ANRE a costurilor salariale bazate pe cuantumul salariului minim duce la situația că salariul devine necompetitiv, astfel privând întreprinderile de orice oportunitate de a atrage specialiști cu calificări decente, orice stimulente, posibilitatea de interes și în consecință neîndeplinirii sarcinii principale - furnizarea de servicii de calitate. Se propune revizuirea acestui alineat și efectuarea modificărilor corespunzătoare fără a încălca legislația Republicii Moldova.</p> <p>După cuvintele din categoria necesară de adăugat / cu rețeaua tarifară, salariilor tarificare/de funcție, aprobate prin atestarea la întreprinderea sau până la atestarea în baza negocierilor dintre salariat și angajator cu încheierea contractului individual de muncă, dar nu mai mult decât Coeficienții tarifari sau Intervalul pentru stabilirea salariilor tarificare/de funcție, calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00 (lei), la nivelul maximal recomandat prin HG 743/2002.</p>	
<p>20) La punctul 36 la descrierea termenului $IPCM_n$ textul „Ministerul Economiei” se substituie cu textul „Ministerul de profil”.</p> <p>Versiunea în vigoare a pct. 36: Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare a fiecărui ciclu alternat de 5 ani, cheltuielile materiale, cheltuielile de personal, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuielile de distribuție și administrative se ajustează luând în considerare factorii de influență conform formulei:</p>	Regia Apă Canal-Orhei SA	5.	<p>Punctul 36. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare a fiecărui ciclu alternat de 5 ani, cheltuielile materiale, cheltuielile de personal, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuielile de distribuție și administrative se ajustează luând în considerare factorii de influență conform formulei:</p> $CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$ $CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$ $CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n)$	<p>Nu se acceptă Aplicarea coeficientului de modificare a rețelei la ajustarea cheltuielilor de personal se face ex-post la situația pentru anul n+1. Astfel, la etapa de ajustare anuală a tarifelor, operatorul cunoaște, activează și își modifică statele de personal reieșind din necesar. În acest caz, argumentele aduse nu sunt concludente.</p>

$$CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$$

$$CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n)$$

$$CAD_n = CAD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n)]$$

unde:

$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum mediu anual în Republica Moldova în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor pentru anul de reglementare „n” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual prognozat de Ministerul Economiei. La determinarea devierilor tarifare pentru anul de reglementare „n-1” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual publicat de Biroul Național de Statistică pentru anul de reglementare „n-1”;

$0,2 IPCM_n$ - indicele care prevede creșterea eficienței operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și, de

$$CAD_n = CAD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPC M_n)]$$

unde:

$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum mediu anual în Republica Moldova în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor pentru anul de reglementare „n” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual prognozat de Ministerul Economiei Ministerul de profil. La determinarea devierilor tarifare pentru anul de reglementare „n-1” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual publicat de Biroul Național de Statistică pentru anul de reglementare „n-1”;

$0,2 IPCM_n$ - indicele care prevede creșterea eficienței operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru reducerea consumurilor de materiale;

ΔLR_n - modificarea lungimii rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul „n”, care se determină:

$$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}}$$

unde:

LR_n - lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul de reglementare „n” la situația de 1 ianuarie;

LR_{n-1} - lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul precedent la situația de 1 ianuarie.

~~În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor de personal coeficientul ΔLR_n nu se va aplica.~~

<p>canalizare pentru reducerea consumurilor de materiale;</p> <p>ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul „n”, care se determină:</p> $\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}}$ <p>unde:</p> <p>LR_n - lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul de reglementare „n” la situația de 1 ianuarie;</p> <p>LR_{n-1} - lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul precedent la situația de 1 ianuarie.</p> <p>În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor de personal coeficientul ΔLR_n nu se va aplica.</p>			<p>La punctul 36 la descrierea termenului IPCMn textul „Ministerul Economiei” se substituie cu textul „Ministerul de profil”. Adăugător propunem excludere propoziții,</p> <p>În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor de personal coeficientul ΔLR_n nu se va aplica, din cauza . că modificărilor schemei de state se efectueze mult mai târziu, după necesitatea de personal</p>	
	Regia Apă Canal-Orhei SA	6.	<p>Punctul 48. Operatorul va direcționa cel puțin 50 % din profitul net după deciziei fondatorului in conformitate cu prioritățile de repartizare a profitului stabilit în legislație în Fondul de dezvoltare, constituit în conformitate cu prevederile art. 36¹ din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</p> <p>Considerăm necesar să completăm și să precizăm ce repartizăm, în continuare: societatea nu poate repartiza fără decizia fondatorului, totodată, în conformitate cu Legea 287/2017. Articolul 18. (9) După aprobarea situațiilor financiare anuale, entitatea înregistrează în contabilitate repartizarea profitului anual după destinații, conform hotărârii adunării generale sau a altui organ împuternicit.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>De menționat, că autorul urmează a diferenția „rentabilitatea” acceptată în tarif și „profitul” întreprinderii. În cazul pct. 48 din Metodologia tarifară „50% din rentabilitate” urmează a fi atribuită de operator la cheltuieli.</p>

	Regia Apă Canal-Orhei SA	7.	<p>Punctul 59. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real cuantumul salariului minim pe țară, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate prin substituirea indicelui prețurilor de consum cu indicele creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real cuantumul salariului minim pe țară. Totodată În cazul în care cheltuielile de personal suportate efectiv de operator în anul „n” (CPn) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie (CP), va include în venitul reglementat următoarele valori: - CPn - pentru cazul în care $CP_{nef} \geq 0,95 \times CP_n$; - $CP_n - 0,5 \times [0,95 \times CP_n - CP_{nef}]$ - pentru cazul în care $0,9 \times CP_n \leq CP_{nef} < 0,95 \times CP_n$; - $CP_{nef} + CP_n \times 0,075$ – pentru cazul în care $CP_{nef} < 0,9 \times CP_n$.”</p> <p>Excluce cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real adaugă cuantumul salariului minim pe țară.-Totodată în scopul implementării mecanismelor de stimulare propunem de adăugat următorul cuprins: „În cazul în care cheltuielile de personal suportate efectiv de operator în anul „n” (CPn) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie (CP), va include în venitul reglementat următoarele valori: - CPn - pentru cazul în care $CP_{nef} \geq 0,95 \times CP_n$; - $CP_n - 0,5 \times [0,95 \times CP_n - CP_{nef}]$ - pentru cazul în care $0,9 \times CP_n \leq CP_{nef} < 0,95 \times CP_n$; - $CP_{nef} + CP_n \times 0,075$ – pentru cazul în care $CP_{nef} < 0,9 \times CP_n$.”</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pct. 32 din Proiect va avea următorul cuprins: 32) La punctul 61: primul alineat va avea următorul cuprins: „În cazul în care valoarea sumară a cheltuielilor materiale și celor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare suportate efectiv de operator în anul „n” (CMnef + CInef) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie (CMn + CIEn), în scopul implementării mecanismelor de stimulare a eficienței, Agenția va include în venitul reglementat următoarele valori: - (CMn + CIEn) - pentru cazul în care $(CM_{nef} + CI_{nef}) \geq 0,95 \times (CM_n + CI_n)$; - (CMn + CIEn)- $0,5 \times [0,95 \times (CM_n + CI_n) - (CM_{nef} + CI_{nef})]$ - pentru cazul în care $0,9 \times (CM_n + CI_n) \leq (CM_{nef} + CI_{nef}) < 0,95 \times (CM_n + CI_n)$; -</p>
--	--------------------------	----	---	--

				(CMnef + CIEnef)+(CMn + CIEn)×0,075 – pentru cazul în care (CMnef + CIEnef) < 0,9×(CMn + CIEn).” Aceași abordare va fi aplicată și pentru cheltuielile de personal (CPn) la al doilea alineat cuvântul „avizează” se exclude.
33) La punctele 62 și 62 ¹ în prima propoziție textul „titularul de licență” se substituie cu textul „operator”.	Regia Apă Canal-Orhei SA	8.	Punctul 62 ¹ . Mijloacele financiare obținute din profitul net, prevăzute de a fi direcționate în Fondul de dezvoltare conform pct. 48, vor fi utilizate de titularul de licență doar în acest scop. În cazul utilizării acestor mijloace în alte scopuri, venitul total reglementat pentru anul următor de reglementare se va diminua în cuantumul mijloacelor neutilizate conform destinației. Mijloacele financiare obținute din rentabilitate profitul net	Nu se acceptă A se vedea explicația la pct. 6.
Asociația Patronală a Serviciilor Publice din Republica Moldova (aviz nr. 26 din 08.11.2024)				
18) Punctul 30 se completează cu un alineat cu următorul cuprins: „ În cazul în care pentru un anumit an de reglementare „n” operatorul prezintă o solicitare asumată de includere în calculul tarifelor reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat conform prevederilor metodologice, în tarife se include cuantumul cheltuielilor de personal solicitat.”	Asociația Patronală a Serviciilor Publice din Republica Moldova	1.	Privind propunerile de la pct. 18, de completare a pct. 30 din metodologia tarifară Includerea într-un act normativ emis de către Agenție a frazei „solicitare asumată de includere în calculul tarifelor reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat conform prevederilor metodologice”, din punctul nostru de vedere ar veni în contradicție cu legislația muncii, or, nicio entitate și nicio autoritate publică nu-și poate asuma remunerarea muncii sub nivelul prevăzut de cadrul legal în domeniul muncii și nici activitatea în pierdere, în speță, cu acoperirea doar parțială a cheltuielilor impuse de cadrul legal.	Se acceptă
17) La punctul 28:	Asociația Patronală a	2.	Privind propunerile de la pct. 17, de modificare a pct. 28 din metodologia tarifară	Nu se acceptă

<p>în primul alineat se exclude cuvântul „furnizarea”, textul „minim garantat al salariului în sectorul real” se substituie cu textul „salariu minim pe țară”, textul „și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală” se exclude; în aliniatul doi cuvântul „tehnologice” se substituie cu textul „de apă”.</p>	<p>Serviciilor Publice din Republica Moldova</p>	<p><i>Codul Muncii al Republicii Moldova 154/2003 prevede:</i> <i>Articolul 4. Legislația muncii și alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii</i> <i>Raporturile de muncă și alte raporturi legate nemijlocit de acestea sînt reglementate de Constituția Republicii Moldova, de prezentul cod, de alte legi, de alte acte normative ce conțin norme ale dreptului muncii, și anume de:</i> <i>a) hotărârile Parlamentului;</i> <i>b) decretele Președintelui Republicii Moldova;</i> <i>c) hotărârile și dispozițiile Guvernului;</i> <i>d) actele referitoare la muncă emise de Ministerul Muncii și Protecției Sociale, de alte autorități centrale de specialitate, în limita împuternicirilor delegate de Guvern;</i> <i>e) actele autorităților publice locale;</i> <i>f) actele normative la nivel de unitate;</i> <i>g) contractele colective de muncă și convențiile colective; precum și</i> <i>h) de tratatele, acordurile, convențiile și alte acte internaționale la care Republica Moldova este parte."</i></p> <p><i>„Articolul 130. Structura salariului, condițiile și sistemele de salarizare</i></p> <p><i>(1) Salariul include salariul de bază (salariul tarifar, salariul funcției), salariul suplimentar (adaosurile și sporurile la salariul de bază) și alte plăți de stimulare și compensare.</i></p> <p><i>(2) Retribuirea muncii salariatului depinde de cererea și oferta forței de muncă pe piața muncii, de cantitatea, calitatea și complexitatea muncii, de condițiile de muncă, de calitățile profesionale ale salariatului, efortul și responsabilitățile salariatului, natura și rezultatele muncii lui și/sau de rezultatele activității economice a unității.</i></p>	<p>Cheltuielile de personal se determină în conformitate cu legislația și actele normative în domeniu. Astfel, la baza determinării fondului de salarizare stă HG nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară, în urma căruia se calculează salariu aplicând coeficienți de complexitate la salariul minim pe țară.</p> <p>De notat, că Legea salarizării nr. 847/2002, art.3² prevede exhaustiv, că „Drept limită minimă și garanție a statului servește salariul minim”.</p> <p>Modificările propuse se încadrează pe deplin în norma legală.</p>
---	--	---	---

		<p><i>(6) Angajatorul, indiferent de ce sistem de salarizare aplică, trebuie să utilizeze în cadrul unității un sistem de evaluare și clasificare a funcțiilor pentru stabilirea nivelurilor de salarizare. "</i></p> <p><i>„Articolul 135. Modul de stabilire a salariilor</i></p> <p><i>(1) Sistemul de salarizare, pe a cărui bază se determină salariile salariaților, se stabilește prin lege sau prin alte acte normative, în corespundere cu forma juridică de organizare a unității, cu modul de finanțare și cu caracterul activității acesteia.</i></p> <p><i>(2) Formele și condițiile de salarizare, precum și mărimea salariilor în unitățile cu autonomie financiară, se stabilesc prin negocieri colective sau, după caz, individuale între angajator și salariați sau reprezentanții acestora, în funcție de posibilitățile financiare ale angajatorilor, și se fixează în contractele colective și în cele individuale de muncă."</i></p> <p><i>„Articolul 136. Sistemul tarifar de salarizare</i></p> <p><i>(1) Sistemul tarifar de salarizare include rețelele tarifare, salariile tarifare, grilele de salarii ale funcției și îndrumările tarifare de calificare.</i></p> <p><i>(2) Tarificarea lucrărilor și acordarea categoriilor (claselor) de calificare muncitorilor și specialiștilor se efectuează în conformitate cu îndrumările tarifare de calificare a profesiilor sau specialităților și funcțiilor.</i></p> <p><i>(3) Componenta principală și obligatorie a sistemului tarifar este salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) a rețelei tarifare, care servește drept bază pentru stabilirea în contractele colective de muncă și contractele individuale de muncă a salariilor tarifare și salariilor funcției concrete. Salariul tarifar pentru categoria I de calificare în sectorul real se</i></p>	
--	--	--	--

		<p>stabilește la nivel ramural și de unitate în modul prevăzut de Legea salarizării nr. 847/2002. "</p> <p>Legea salarizării nr. 847/2002 prevede: <i>„Articolul 7. Baza normativă a organizării salarizării</i> <i>Organizarea salarizării se efectuează în baza:</i> <i>a) legilor și hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și dispozițiilor Guvernului, precum și altor acte normative privind salarizarea;</i> <i>b) convenției colective la nivel național;</i> <i>c) convenției colective la nivel ramural;</i> <i>e) contractului colectiv de muncă la nivel de unitate;</i> <i>f) contractului individual de muncă. "</i></p> <p><i>„Articolul 14. Salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare)</i> (1) În cazul aplicării sistemului tarifar de salarizare, salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) a rețelei tarifare este componenta principală și obligatorie și servește drept bază pentru stabilirea salariilor tarifare și a salariilor de funcție concrete. (2) Salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) în sectorul real se stabilește prin negocieri colective la nivel de ramură, în mărime cel puțin egală sau care depășește salariul minim, iar la nivel de unitate - în mărime cel puțin egală sau care depășește cuantumul stabilit la nivel de ramură. (3) Părțile semnatare ale convenției colective la nivel de ramură din sectorul real se învestesc cu dreptul de a dispune aplicarea cuantumului salariului tarifar pentru categoria I de calificare fixat în convenție pentru toți salariații și angajatorii din ramură care aplică sistemul tarifar de salarizare sau doar pentru salariații și angajatorii din ramură care au împuternicit aceste părți să încheie convenția respectivă.</p>	
--	--	---	--

		<p><i>(4) În unitățile unde salariații și angajatorii nu au împuternicit reprezentanții lor să participe la negocierile colective la nivel de ramură sau la nivel de unitate privind aplicarea sistemului tarifar de salarizare, salariul tarifar pentru categoria I de calificare se va stabili în mărime cel puțin egală sau care depășește salariul minim, stabilit anual prin hotărâre de Guvern."</i></p> <p>Actele emise de Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică nu se regăsesc nici în art. 4 din Codul Muncii al Republicii Moldova 154/2003, nici în art. 7 din Legea salarizării nr. 847/2002.</p> <p>Totodată, prevalează prevederea Codului Muncii de la art. 136 alin. (3), conform căruia „Componenta principală și obligatorie a sistemului tarifar este salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) a rețelei tarifare, care servește drept bază pentru stabilirea în contractele colective de muncă și contractele individuale de muncă a salariilor tarifare și salariilor funcției concrete. Salariul tarifar pentru categoria I de calificare în sectorul real se stabilește la nivel ramural și de unitate în modul prevăzut de Legea salarizării nr. 847/2002.”</p> <p>Art. 12 alin. (1) din Legea salarizării nr. 847/2002 stabilește, că „în cazul aplicării sistemului tarifar de salarizare, salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) a rețelei tarifare este componenta principală și obligatorie și servește drept bază pentru stabilirea salariilor tarifare și a salariilor de funcție concrete”, iar art. 12 alin. (2), că „Salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare) în sectorul real se stabilește prin negocieri colective la nivel de ramură, în mărime cel puțin egală sau care depășește salariul minim, iar la nivel de unitate - în mărime cel puțin egală sau care depășește cuantumul stabilit la nivel de ramură”.</p> <p>Considerăm, că atât în redacția actuală, cât și în redacția propusă spre aprobare de către Agenție, metodologia tarifară contravine</p>	
--	--	---	--

		<p>cadrului legal și urmează a fi ajustată corespunzător prevederilor respective.</p> <p>Propunem, ca sintagma din redacția actuală a metodologiei tarifare „cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real” să fie substituită cu sintagma conformă cu Codul Muncii 1544/2003 și Legea salarizării 847/2002 „salariul tarifar pentru categoria I de calificare (de salarizare)”.</p> <p>În scopul îmbunătățirii Metodologiei, APSP din RM, propune convocarea unei ședințe comune cu operatorii din ramură.</p>	
S.A. „Apă-Canal Chișinău” (Aviz nr. 01-12212 din 08.11.2024)			
<p>32) La punctul 61:</p> <p>primul alineat va avea următorul cuprins: „În cazul în care valoarea sumară a cheltuielilor materiale și celor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare suportate efectiv de operator în anul „n” ($CM_{nef} + CIEn_{ef}$) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie ($CMn + CIEn$), în scopul implementării mecanismelor de stimulare a eficienței, Agenția va include în venitul reglementat următoarele valori:</p> <p>- ($CMn + CIEn$) - pentru cazul în care $(CM_{nef} + CIEn_{ef}) \geq 0,95 \times (CMn + CIEn)$;</p> <p>- ($CMn + CIEn$) - $0,5 \times [0,95 \times (CMn + CIEn) - (CM_{nef} + CIEn_{ef})]$ - pentru cazul în care</p>	S.A. „Apă-Canal Chișinău”	<p>1. Privind propunerile de la pct. 32, de modificare a pct. 61 din metodologia tarifară.</p> <p>Conform propunerii Agenției, CM și CIE vor fi tratate ca un singur coș de cheltuieli, fapt care este doar parțial corect, pentru că cheltuielile de personal ar face parte din același coș, fără a limita operatorul în opțiunile de executare a lucrărilor de mentenanță cu materialele și forța de muncă proprie sau apelând la serviciile terților. În condițiile actuale, din cauza unei abordări limitate în metodologie a acestor opțiuni, operatorii sunt impuși să nu modifice opțiunea de executare a lucrărilor de mentenanță în favoarea serviciilor contractate sau invers.</p> <p>Respectiv, solicităm revizuirea acestui punct, prin substituirea „CM+CIE” cu „CM+CIE+CP ”, ori a textului „cheltuielilor materiale și celor de întreținere și exploatare” să fie completat cu „cheltuielilor de personal”.</p>	<p>Se acceptă parțial</p> <p>Pct. 32 din Proiect va avea următorul cuprins:</p> <p>32) La punctul 61: primul alineat va avea următorul cuprins: „În cazul în care valoarea sumară a cheltuielilor materiale și celor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare suportate efectiv de operator în anul „n” ($CM_{nef} + CIEn_{ef}$) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie ($CMn + CIEn$), în scopul implementării mecanismelor de stimulare a eficienței, Agenția va include în venitul</p>

$0,9 \times (CMn + CIEn) \leq$ $(CMn_{ef} + CIEn_{ef}) <$ $0,95 \times (CMn + CIEn);$ <p style="text-align: center;">-</p> $(CMn_{ef} + CIEn_{ef}) + (CMn + CIEn) \times 0,075$ <p>– pentru cazul în care</p> $(CMn_{ef} + CIEn_{ef}) <$ $0,9 \times (CMn + CIEn)."$ <p>la al doilea alineat cuvântul „avizează” se exclude.</p>				<p>reglementat următoarele valori: - $(CMn + CIEn)$ - pentru cazul în care $(CMn_{ef} + CIEn_{ef}) \geq 0,95 \times (CMn + CIEn)$; - $(CMn + CIEn)$- $0,5 \times [0,95 \times (CMn + CIEn) - (CMn_{ef} + CIEn_{ef})]$ - pentru cazul în care $0,9 \times (CMn + CIEn) \leq (CMn_{ef} + CIEn_{ef}) < 0,95 \times (CMn + CIEn)$; - $(CMn_{ef} + CIEn_{ef}) + (CMn + CIEn) \times 0,075$ – pentru cazul în care $(CMn_{ef} + CIEn_{ef}) < 0,9 \times (CMn + CIEn)$.”</p> <p>Acești abordare va fi aplicată și pentru cheltuielile de personal (CPn).</p> <p>La al doilea alineat cuvântul „avizează” se exclude.</p>
<p>18) Punctul 30 se completează cu un alineat cu următorul cuprins:</p> <p>„ În cazul în care pentru un anumit an de reglementare „n” operatorul prezintă o solicitare asumată de includere în calculul tarifelor reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat conform prevederilor metodologice, în tarife se include cuantumul cheltuielilor de personal solicitat.”</p>	<p>S.A., „Apă-Canal Chișinău”</p>	<p>2.</p>	<p>Privind propunerile de la pct. 18, de completare a pct. 30 din metodologia tarifară.</p> <p>Dacă Agenția va da curs solicitării de la pct. 1 din această scrisoare, care include un mecanism de reducere a cheltuielilor acceptate în scop tarifar în cazul neutilizării lor în cuantum deplin, atunci propunerea Agenției de completare a pct. 30 din metodologia tarifară nu mai este compatibilă cu acel mecanism.</p>	<p>Se acceptă</p>

<p>23) În punctul 41:</p> <p>primul alineat va avea următorul cuprins:</p> <p>„În redevență (<i>RDV_n</i>) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între autoritatea administrației publice locale/centrale și operator. Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate se determină la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară, sau la nivelul expus la art. 13¹ alin. (11) lit. a) și b) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care au fost transmise în gestiune operatorului și care sunt incluse în contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.”;</p>	<p>S.A., „Apă-Canal Chișinău”</p>	<p>3. Privind propunerile de la pct. 23, de modificare a pct. 41 din metodologia tarifară.</p> <p>Textul nou propus de către Agenție la alineatul 1 din pct. 41 include propoziția:</p> <p>„<i>Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate se determină la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară, sau la nivelul expus la art. 13¹ alin. (11) lit. a) și b) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare.</i>”</p> <p>De fapt, Legea 303/2013 prevede după cum urmează:</p> <p>La art. 4:</p> <p>„<i>redevență – plată pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale sau al statului, după caz, aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, stabilită în contractul de delegare a gestiunii, în cazul bunurilor proprietate publică a unităților administrativ-teritoriale, și, respectiv, în contractul de concesiune de servicii, în cazul bunurilor proprietate publică a statului;</i></p> <p>La art. 13 alin. (8) lit. j):</p> <p>„(8) Contractul de delegare a gestiunii, indiferent de tipul acestuia, cuprinde în mod obligatoriu clauze referitoare la:</p> <p>j) nivelul redevenței sau al altor obligații, după caz;</p> <p>La art. 13¹ alin. (11):</p> <p>„(11) Redevența pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare se stabilește în contractul de delegare a gestiunii sau, după caz, în contractul de concesiune de servicii, la nivelul calculat similar amortizării bunurilor respective, cu următoarele excepții:</p> <p>a) în cazul în care echivalentul amortizării bunurilor transmise nu acoperă serviciul datoriei aferent împrumuturilor contractate pentru finanțarea investițiilor puse în funcțiune, nivelul anual al redevenței trebuie să fie echivalent cu serviciul datoriei aferent</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În conformitate cu tehnica legislativă, în cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține (Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative).</p> <p>La redactarea punctului în cauză, ANRE a ținut cont de prevederile Legii nr. 100/2017.</p>
--	-----------------------------------	---	---

<p>la alineatul 3 se exclude textul „avizate/”.</p>		<p><i>împrumuturilor acordate, cu condiția ca valoarea recuperată să nu depășească valoarea inițială a bunurilor respective;</i> <i>b) în cazul în care includerea redevenței la nivelul calculat similar amortizării ar duce la stabilirea unui tarif care depășește substanțial nivelul de suportabilitate a tarifului de către consumatori, se permite stabilirea redevenței la un nivel mai mic decât cel calculat similar amortizării, cu condiția ca valoarea bunurilor să fie recuperată în perioadele ulterioare.”</i></p> <p>În opinia noastră, metodologia tarifară nu poate prelua selectiv textul din legea specială în temeiul căreia este elaborată, or, expresia „<i>la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară</i>”, nefiind precedată de fraza „<i>în contractul de delegare a gestiunii sau, după caz, în contractul de concesiune de servicii</i>” permite interpretarea, conformă căreia Agenția poate ignora nivelul redevenței stabilit în contractul de delegare, încălcând astfel prevederile Legii 303/2013, inclusiv dreptul exclusiv al autorităților publice locale sau a agențiilor împuternicite de Guvern de a aproba delegarea gestiunii serviciului public contra unei redevențe în sumă exactă, fără a contesta legalitatea contractului de delegare a gestiunii.</p> <p>Propunem Agenției substituirea alineatului 1 din pct. 41 cu textul exact și deplin al art. 13¹ alin. (11), cu excepțiile prevăzute la lit. a) și b).</p>	
<p>9) La punctul 17: formula se expune în următoarea redacție:</p> $TSAP_n = \frac{VSAP_n}{VAP_n}$ $= \frac{CSAP_n + RAP_n + CDAP_n \pm DVP_n}{VAP_n}$ <p>se completează cu termenul „* CDAP_n” cu următorul cuprins:</p>	<p>S.A., Apă-Canal Chișinău”</p>	<p>4. Privind tarifele pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii. Actualmente, toate tarifele reglementate de către ANRE se aprobă la același nivel pentru întreaga arie de operare a unui operator, fiind aplicat principiul solidarității, deci fiind făcută abstracție de asemenea factori cum ar fi cheltuielile mai mari sau mai mici într-o anumită localitate sau volumul serviciilor mai mare sau mai mic. Excepție de la principiul solidarității face doar în cazul tarifele de producere și/sau transport în vederea redistribuirii. Dacă actualmente, în cazul întreprinderii noastre există 5 tarife de transport, atunci în următorii ani numărul acestora tarife ar putea crește substanțial dacă modalitatea de calcul nu va lua în calcul principiul solidarității.</p>	<p>Se acceptă parțial Punctul 13 din Proiect se adaugă un nou alineat: „Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se va determina pentru fiecare sistem de alimentare cu apă, indiferent de numărul stațiilor de pompare, de lungimea rețelei de transport către un anumit punct de branșare a rețelei</p>

<p>„CDAP_n - cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă pentru anul de reglementare „n”, mii lei.”</p> <p>la descrierea termenelor VSAP_n și CSAP_n textul „/prestarea” la orice formă gramaticală se exclude;</p> <p>la descrierea termenului RAP_n numărul „46” se substituie cu numărul „47”.</p> <p>13) La punctul 20:</p> <p>formula se expune în următoarea redacție:</p> $TPTA_n = \frac{VPTA_n}{VAPT_n} = \frac{CPTA_n + RPTA_n + CDPT_n \pm DVP}{VAPT_n}$ <p>se completează cu termenul „CDPT_n” cu următorul cuprins:</p> <p>CDPT_n – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente producerii și/sau transportării apei în vederea redistribuirii pentru anul de reglementare „n”, mii lei;</p> <p>la descrierea termenului RPTA_n numărul „46” se substituie cu numărul „47”.</p>		<p>Respectiv, propunem Agenției să examineze oportunitatea modificării metodologiei tarifare astfel, încât să fie determinat un singur tarif de producere și/sau transportare a apei în vederea redistribuirii aplicat la hotarul ariei de operare.</p> <p>Mai jos includem propunerile de modificare, pe care le considerăm necesare la pct. 17 și 20.</p> <p>17. <i>Tariful pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă se determină în baza formulei:</i></p> $TSAP_n = \frac{VSAP_n - VPTAR_n}{VAP_n} = \frac{(CSAP_n - CPTA_n + RAP_n + CDAP_n \pm DVP_{n-1}) - (VAFR_n)}{VAP_n}$ <p>unde:</p> <p>VSAP_n – venitul reglementat de la furnizarea în anul de reglementare „n” a apei potabile, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei;</p> <p>VPTAR_n – venitul reglementat de la furnizarea apei produse și/sau de la transportarea apei în anul de reglementare „n”, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de producere și/sau de transportare a apei în vederea redistribuirii, livrată la punctele de delimitare a rețelelor publice de alimentare cu apă a doi operatori, mii lei;</p> <p>VAFR_n – volumul total de apă potabilă furnizat în vederea redistribuirii în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de delimitare a rețelelor a doi operatori, mii m³;</p> <p>TPTA_n – tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, lei/m³</p> <p>VAP_n - volumul total de apă potabilă furnizat în anul de reglementare „n” măsurat la punctele de ieșire din rețelele publice de alimentare cu apă potabilă, mii m³;</p> <p>CSAP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de furnizare a serviciului public de alimentare cu apă potabilă, mii lei;</p>	<p>gestionate de operatorul beneficiar.”</p>
--	--	--	--

		<p><i>CSAP_n</i> – definiția este prevăzută la pct. 20;</p> <p><i>RAP_n</i> – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 46, mii lei;</p> <p><i>CDAP_n</i> - cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă pentru anul de reglementare „n”, mii lei;</p> <p><i>DVP_{n-1}</i> – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.</p> <p>20. Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se determină în baza formulei:</p> $TPTA_n = \frac{VPTA_n}{VAPT_n} = \frac{CPTA_n + RPTA_n + CDPT_n \pm DVPT_{n-1}}{VAPT_n}$ <p>unde:</p> <p><i>VPTA_n</i> – venitul reglementat de la furnizarea apei produse și/sau de la transportarea apei în anul de reglementare „n”, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare pentru desfășurarea activității de producere și/sau de transportare a apei, livrată la punctele de delimitare a rețelelor publice de alimentare cu apă a doi operatori, mii lei;</p> <p><i>VAPT_n</i> – volumul total de apă produs în anul de reglementare „n” măsurat la intrarea în rețelele de transport al apei potabile, mii m³;</p> <p><i>CPTA_n</i> – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n”, exprimate în mii lei, necesare pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii până la punctele de delimitare a rețelelor publice de alimentare cu apă a doi operatori, mii lei; Acestea vor include cheltuielile totale pentru captarea și transportarea apei brute până la stațiile de tratare, cheltuielile de exploatare ale stațiilor de tratare, cheltuielile de mentenanță a rețelelor de transport al apei, precum și cheltuielile de exploatare și mentenanță ale stațiilor de pompare a apei și rezervoarelor care participă la transportarea apei. Nu se vor lua în calcul cheltuielile administrative și de distribuire;</p> <p><i>RPTA_n</i> – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 47, mii lei;</p>	
--	--	---	--

			<p>CDPT_n - cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente producerii și/sau transportării apei în vederea redistribuirii pentru anul de reglementare „n”, mii lei;</p> <p>DVPT_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare, mii lei.</p> <p>Tariful pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii se va determina în cuantum unic pentru rețea neîntreruptă de alimentare cu apă, indiferent de numărul stațiilor de pompare, de lungimea rețelei de transport către un anumit punct de conectare a rețelelor gestionate de operatorul beneficiar.</p> <p>Precizăm, că în propunerea de mai sus, tariful de producere și transport este determinat luând în calcul cheltuielile totale pentru captarea apei brute, de operare și mentenanță a stațiilor de tratare a apei în vederea producerii apei potabile, de operare și mentenanță a stațiilor de pompare și rezervoarelor amplasate pe apeductele de transport, precum și a rețelelor de transport al apei. Iar la numitor este folosit volumul total la ieșirea din stațiile de tratare a apei, care este compatibil și corelat cu cheltuielile menționate. În acest fel se asigură minimizarea tarifului de producere și transport, fiind exclusă punerii în sarcina consumatorilor din aria altor operatori de servicii a cheltuielilor de mentenanță a rețelelor de distribuție și furnizare din aria de operare a operatorului producător al apei.</p> <p>Venitul VPTAn va fi folosit doar la calculul tarifului pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii, pentru că nu poate fi raportat la volumul de apă potabilă furnizată. Iar venitul realizat din furnizarea apei produse și transportate la hotarul cu alți operatori în vederea redistribuirii de către ultimii se va determina ca $VPTAR_n = VAFR_n \times TPTAn$.</p>	
Asociația Întreprinderilor de Alimentare cu Apă și Canalizări „Moldova Apă-Canal” (Aviz nr. 14-01-04 din 08.11.2024)				
	Asociația „Moldova Apă-Canal”	1.	<p>Punctul 4, alin. 2) de exclus din metodologie sintagma „minim necesare operatorului”.</p> <p>Principiul de reglementare pe care se bazează ANRE prevede, că consumatorii suportă doar costuri rezonabile, minim necesare operatorului. Acest fapt face imposibilă justificarea tuturor costurilor suportate de operator. Sintagma „minim necesare” ar</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Art. 7 alin. (3) lit. c) și art. 35 alin. (4) lit.a) din Legea nr. 303/2013, stabilește drepturile Agenției în vederea îndeplinirii</p>

			<p>trebui exclusă, din motiv că, întreprinderile înregistrează pierderi semnificative la sfârșitul anului.</p> <p>Acest aspect este contrar prevederilor legislației și Statutului întreprinderilor. În calitate de întreprinderi comerciale (antreprenori), operatorii naționali desfășoară activități de antreprenariat, scopul căreia este <i>”de a-și asigura o sursă permanentă de venituri”</i> (Legea 845/1992 cu privire la antreprenori și întreprinderi, Art.1, alin.1) <i>„Activitate de întreprinzător - orice activitate conform legislației, avînd drept scop obținerea venitului, sau, în urma desfășurării căreia, indiferent de scopul activității, se obține venit”</i> (Codul Fiscal Art. 5, alin. 16)).</p>	<p>eficiente a atribuțiilor sale, privind punerea în aplicare a principiului „eficienței maxime la cheltuieli minime”, la calcularea tarifelor și furnizarea/prestarea serviciului public la cheltuieli minime necesare.</p>
	Asociația „Moldova Apă-Canal”	2.	<p>Punctul 4, alin. 3) a metodologiei, se propune formularea textului astfel:</p> <p>„desfășurarea activităților reglementate la maximă eficiență, ce ar oferi operatorului posibilitatea de a recupera cheltuielile sale justificate, necesare pentru desfășurarea activității reglementate și recuperarea mijloacelor financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, inclusiv pentru rambursarea împrumuturilor și dobânzilor aferente, și obținerea unei rentabilități rezonabile;”</p> <p>Acest Punct 4 alin. 3) nu funcționează în practică. Pentru majoritatea întreprinderilor s-a dovedit de fapt imposibilă desfășurarea activităților reglementate cu eficiență maximă, care să permită operatorului să recupereze cheltuielile sale justificate, necesare pentru desfășurarea activităților reglementate și să recupereze mijloacele financiare investite în dezvoltarea, renovarea și reconstrucția instalațiilor sistemelor publice de alimentare cu apă și de canalizare, precum și pentru a obține profituri rezonabile și pentru a putea acumula mijloace necesare pentru rambursarea împrumuturilor.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>Completările efectuate la Legea nr. 303/2013 prin Legea nr. 133/2024, dă posibilitatea includerii redevenței în tarif în mărimea serviciului datoriei aferent împrumuturilor acordate operatorului.</p>
3) La punctul 5: după noțiunea <i>tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a</i>	Asociația „Moldova Apă-Canal”	3.	<p>Punctul 5: __noțiune nouă cu următorul cuprins: „tarif pentru serviciul public de epurare a apelor uzate – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de</p>	<p>Se acceptă</p>

<p><i>apelor uzate</i> se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: <i>„tarif pentru serviciul public de epurare a apelor uzate – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator;”</i></p>			<p>operator și necesare pentru prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator, care deversează apele uzate direct la stațiile de epurare;”</p> <p>Această definiție(noțiune) ar trebui să fie mai concretă, așa că propunem să fie adăugat următorul conținut : care deversează apele uzate direct la stațiile de epurare.</p>	
<p>6) După punctul 9 se completează cu punctul 9¹ cu următorul cuprins: <i>„9¹. Serviciul public de epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea construcțiilor și instalațiilor destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și terțiare, întru diminuarea cantității/concentrației poluanților, astfel încât la evacuarea lor să respecte condițiile de evacuare impuse prin reglementările în vigoare.”</i></p>	<p>Asociația <i>„Moldova Apă-Canal”</i></p>	<p>4.</p>	<p>Punctul nou 9¹ După punctul 9 se completează cu punctul 9¹ cu următorul cuprins: <i>„9¹. Serviciul public de epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea construcțiilor, a stațiilor de epurare și de evacuare a apelor uzate, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator și instalațiilor destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și terțiare, întru diminuarea cantității/concentrației poluanților, astfel încât la evacuarea lor să respecte condițiile de evacuare impuse prin reglementările în vigoare.”</i></p> <p>Considerăm că acest paragraf ar trebui completat cu următorul conținut: a stațiilor de epurare și de evacuare a apelor uzate, a altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferente și utilizate de operator.</p>	<p>Nu se acceptă A se vedea explicațiile la Regia Apă Canal-Orhei SA, pct. 2</p>
<p>12) Se completează cu punctul 19¹ cu următorul cuprins: <i>„19¹. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se determină conform formulei:</i></p>	<p>Asociația <i>„Moldova Apă-Canal”</i></p>	<p>5.</p>	<p>Punctul nou 19¹ Se completează cu punctul 19¹ cu următorul cuprins: „19¹ Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se determină conform formulei: TSEPn = VSEPn /VAUDn = CSEPn + REPn + CDEPn ± DVEPn-1/VAUDn, unde: VSEPn - venitul reglementat de la prestarea în anul de reglementare „n” a</p>	<p>Nu se acceptă A se vedea explicațiile la Regia Apă Canal-Orhei SA, pct. 3</p>

$$TSEP_n = \frac{VSEP_n}{VAU_n} = \frac{CSEP_n + REP_n + CDEP_n \pm DVEP}{VAU_n}$$

unde:

VSEP_n - venitul reglementat de la prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;

VAU_n – volumul total al apelor uzate epurate în anul de reglementare „n” la stația de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori sau la punctul de intrare în stația de epurare. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină la un nivel egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;

CSEP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de prestare a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;

REP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 47, mii lei;

serviciului public de epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei; VAUD_n – volumul total al apelor uzate epurate **deversate direct** în anul de reglementare „n” la stația de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori sau la punctul de intrare în stația de epurare, sau prin intermediul altor indicatori care oferă posibilitatea de a stabili volumul deversate-primate direct la stațiile de epurare. ~~În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină în mod egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;~~ CSEP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de prestare a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei; REP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 47, mii lei; DVEP_{n-1} – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare; CDEP_n – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de epurare a apelor uzate pentru anul de reglementare „n”, mii lei”.

În versiunea propusă, indicatorul utilizat pentru modificare este **VAUn**, care are o semnificație diferită față de cea indicată în paragraful 19.

Propunem ca indicatorul **VAUn** să fie completat cu litera D(direct) -**VAUDn** - cu o descriere a volumelor utilizate pentru calcul. Adăugarea este evidențiată cu galben și excepția necesară este tăiată: **VAUD_n** – volumul total al apelor uzate epurate **deversate direct** în anul de reglementare „n” la stațiile de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori sau la punctul de intrare în stațiile de epurare, sau prin intermediul altor indicatori care oferă posibilitatea de a stabili volumul deversate-primate direct la stațiile de epurare. ~~În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină în mod egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate~~

<p><i>DVEP_{n-1}</i> – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare;</p> <p><i>CDEP_n</i> – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de epurare a apelor uzate pentru anul de reglementare „n”, mii lei”.</p>			<p>de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;</p>	
<p>17) La punctul 28: în primul alineat se exclude cuvântul „furnizarea”, textul „minim garantat al salariului în sectorul real” se substituie cu textul „salariu minim pe țară”, textul „și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală” se exclude; în aliniatul doi cuvântul „tehnologice” se substituie cu textul „de apă”.</p>	<p>Asociația „Moldova Apă-Canal”</p>	<p>6.</p>	<p>Punctul 28. Cheltuielile de personal se determină luând în considerare: numărul necesar al personalului operatorului încadrat nemijlocit în procesul de captare, pompare, transportare, tratare, distribuție și furnizare a apei tehnologice și a apei potabile; numărul personalului de lucru încadrat în furnizarea/prestarea serviciului de canalizare, epurare și evacuare a apelor uzate; numărul personalului de întreținere, exploatare și reparație a rețelelor de apă și canalizare, instalațiilor de captare, pompare, tratare, înmagazinare a apei, rețelelor de canalizare, instalațiilor de epurare și evacuare a apelor uzate, altor mijloace fixe și imobilizări necorporale aferenteserviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și epurare a apelor uzate; numărul altor categorii de personal necesar pentru desfășurarea activității reglementate (de deservire, de evidentă a apei, de control al echipamentelor de măsurare, de control al calității apei, personalului subdiviziunilor auxiliare, personalului de distribuire și administrativ); din categoria necesară/ cu rețeaua tarifară, salariilor tarifare/de funcție, aprobate prin atestarea la întreprindere sau până la atestarea în baza negocierilor dintre salariat și angajator cu încheierea contractului individual de muncă, dar nu mai mult decât Coeficienții tarifari sau Intervalul pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00 (lei), la nivelul maximal recomandat prin HG 743/2002 /de calificare a personalului; euantumul minim garantat al salariului în sectorul real salariu minim pe țară; coeficientul complexității ramurii; regimul și condițiile de lucru; alte plăți și sporuri obligatorii stabilite de Codul Muncii al</p>	<p>Nu se acceptă A se vedea explicațiile la Regia Apă Canal-Orhei SA, pct. 4</p>

		<p>Republicii Moldova; cuantumurile contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii și prima de asigurare obligatorie de asistență medicală.</p> <p>La solicitare coeficientul de complexitate de ramură se stabilește la nivel maxim, în cazul în care volumul efectiv al consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice în sistemul public de alimentare cu apă înregistrat de operator nu va depăși 30 % din volumul apei extrase. Corespunzător, coeficientul de complexitate de ramură se diminuează cu 0,01 pentru fiecare procent ce se va înregistra de operator peste pragul stabilit mai sus a consumului tehnologic și a pierderilor tehnologice de apă în sistemul public de alimentare cu apă, dar nu mai mult de 0,3.</p> <p>Coeficientul de complexitate se stabilește cel recomandat prin Hotărârea Guvernului nr. 743/2002 cu privire la salarizarea angajaților din unitățile cu autonomie financiară (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2002, nr. 79-81, art. 841), cu modificările ulterioare.</p> <p>La momentul actual există un deficit catastrofal de specialiști în sectorul furnizării serviciilor publice de apă și canalizare. Totodată, neacoperirea costurilor salariale aprobate în timpul certificării și atribuirii unei anumite calificări de către întreprindere și aplicare de către ANRE a costurilor salariale bazate pe cuantumul salariului minim duce la situația că salariul devine necompetitiv, astfel privând întreprinderile de orice oportunitate de a atrage specialiști cu calificări decente, orice stimulente, posibilitatea de interes și în consecință neîndeplinirii sarcinii principale - furnizarea de servicii de calitate. Se propune revizuirea acestui alineat și efectuarea modificărilor corespunzătoare fără a încălca legislația Republicii Moldova.</p> <p>După cuvintele din categoria necesară de adăugat / cu rețeaua tarifară, salariilor tarifare/de funcție, aprobate prin atestarea la întreprindere sau până la atestare în baza negocierilor dintre salariat și angajator cu încheierea contractului individual de muncă, dar nu mai mult decât Coeficienții tarifari</p>	
--	--	--	--

			sau Intervalul pentru stabilirea salariilor tarifare/de funcție, calculat aplicând coeficientul de complexitate pe tipuri de lucrări și ramuri ale economiei naționale cu valoarea 1,00 (lei), la nivelul maximal recomandat prin HG 743/2002 /	
18) Punctul 30 se completează cu un alineat cu următorul cuprins: „ În cazul în care pentru un anumit an de reglementare „n” operatorul prezintă o solicitare asumată de includere în calculul tarifelor reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat conform prevederilor metodologice, în tarife se include cuantumul cheltuielilor de personal solicitat.”	Asociația „Moldova Apă-Canal”	7.	Punctul 30 nu ar trebui completat cu un nou alineat <i>Punctul 30 se completează cu un alineat cu următorul cuprins: „ În cazul în care pentru un anumit an de reglementare „n” operatorul prezintă o solicitare asumată de includere în calculul tarifelor reglementate a cheltuielilor de personal la un nivel mai mic, decât cel determinat conform prevederilor metodologice, în tarife se include cuantumul cheltuielilor de personal solicitat.”</i> Considerăm că nu este necesar să se facă această modificare la punctul 30 din Metodologie. Această situație poate apărea nu numai în cazul cheltuielilor de personal, ci și în cazul oricărei componente a costurilor și cheltuielilor.	Se acceptă
19) La punctul 33 la final după cuvântul „furnizate” se completează cu textul „/prestate”.	Asociația „Moldova Apă-Canal”	8.	Punctul 33. La final după cuvintele ”și alte cheltuieli de distribuire și administrative justificate” de adăugat următorul text: „, inclusiv serviciile juridice, de consultanță și auditul al situațiilor financiare, efectuat în conformitate cu legislația în vigoare”. În conformitate cu punctul (1) art. 24 din Codul fiscal, ”se permite deducerea cheltuielilor ordinare și necesare, achitate sau suportate de contribuabil pe parcursul perioadei fiscale, exclusiv în cadrul activității de întreprinzător”. Conform punctului 26 din Anexa 1 la HG nr. 693 din 11.07.2018, „Cheltuielile ordinare și necesare reprezintă cheltuielile caracteristice gestionării activității de întreprinzător și cheltuielile reglementate prin acte normative în vigoare, caracteristice pentru gestionarea anumitor tipuri de activități de întreprinzător, în scopul desfășurării activității economice și obținerii de venituri.” Ca urmare, acestea pot fi deduse ca cheltuieli ordinare și necesare în baza prevederilor alin. (1) al art. 24 din Codul fiscal, deoarece	Nu se acceptă Pct. 45 din Metodologie clar enumeră cheltuielile ce nu se acceptă în tarif.

		aceste cheltuieli sunt legate de desfășurarea activităților antreprenoriale.	
20) La punctul 36 la descrierea termenului $IPCM_n$ textul „Ministerul Economiei” se substituie cu textul „Ministerul de profil”.	Asociația „Moldova Apă-Canal”	<p>9. Punctul 36. Pentru anii 2, 3, 4, 5 de reglementare a fiecărui ciclu alternat de 5 ani, cheltuielile materiale, cheltuielile de personal, cheltuielile de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, cheltuielile de distribuire și administrative se ajustează luând în considerare factorii de influență conform formulei:</p> $CM_n = CM_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$ $CP_n = CP_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n) \times (1 + \Delta LR_n)]$ $CIE_n = CIE_0 \times \prod_{i=1}^n (1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n)$ $CAD_n = CAD_0 \times \prod_{i=1}^n [(1 + IPCM_n - 0,2IPCM_n)]$ <p>unde:</p> <p>$IPCM_n$ - indicele prețurilor de consum mediu anual în Republica Moldova în anul de reglementare „n”. La determinarea tarifelor pentru anul de reglementare „n” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual prognozat de Ministerul Economiei Ministerul de profil. La determinarea devierilor tarifare pentru anul de reglementare „n-1” se ia în considerație indicele prețurilor de consum mediu anual publicat de Biroul Național de Statistică pentru anul de reglementare „n-1”;</p> <p>$0,2 IPCM_n$ – indicele care prevede creșterea eficienței operatorilor care furnizează/prestează serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare pentru reducerea consumurilor de materiale;</p> <p>ΔLR_n – modificarea lungimii rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul „n”, care se determină:</p>	<p>Nu se acceptă A se vedea explicațiile la Regia Apă Canal-Orhei SA, pct. 5</p>

			$\Delta LR_n = \frac{LR_n - LR_{n-1}}{LR_{n-1}}$ <p>unde: LR_n - lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul de reglementare „n” la situația de 1 ianuarie; LR_{n-1} - lungimea rețelelor publice de alimentare cu apă (canalizare) în anul precedent la situația de 1 ianuarie. În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor de personal coeficientul ALR_n nu se va aplica.</p> <p>La punctul 36 la descrierea termenului IPCMn textul „Ministerul Economiei” se substituie cu textul „Ministerul de profil”. Adăugător propunem excludere propoziții,- În cazul modificării lungimii rețelelor fără modificarea schemei de state, la ajustarea cheltuielilor de personal coeficientul ALR_n nu se va aplica, din cauza, că modificările schemei de state se efectuează mult mai târziu, după necesitatea de personal.</p>	
23) În punctul 41: primul alineat va avea următorul cuprins: „În redevență (RDV_n) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între autoritatea administrației publice locale/centrale și operator. Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate se determină la nivelul calculat	Asociația „Moldova Apă-Canal”	10.	<p>În punctul 41. la primul alineat după cuvintele „a unităților administrativ-Teritoriale” de adăugat: ”indiferent de sursa de proveniență a acestor bunuri (și pentru cele primite cu titlu gratuit sau granturi),”</p> <p>În punctul 41 primul alineat va avea următorul cuprins: ”În redevență (RDV_n) se include plata pentru transmiterea dreptului de folosință a bunurilor domeniului public sau privat al unității administrativ-teritoriale conform Contractului de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare încheiat între autoritatea administrației publice locale/centrale și operator. Nivelul redevenței pentru concesionarea bunurilor aferente serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate se determină la nivelul calculat similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară, sau la nivelul expus la art. 131 alin. (11) lit. a) și b) din Legea 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La</p>	<p>Nu se acceptă Legea nr. 303/2013 nu pune restricții asupra sursei de proveniență a bunurilor tehnico-edilitare transmise spre gestiune operatorului de către autoritatea publică locală or de către stat</p>

<p>similar amortizării acestor bunuri prin metoda liniară, sau la nivelul expus la art. 13¹ alin. (11) lit. a) și b) din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. La determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale care au fost transmise în gestiune operatorului și care sunt incluse în contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aferente serviciului public de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.”;</p> <p>la alineatul 3 se exclude textul „avizate/”.</p>			<p>determinarea redevenței se va lua în calcul doar bunurile mobile și imobile, proprietate publică sau privată a unităților administrativ-teritoriale, indiferent de sursa de proveniență a acestor bunuri (și pentru cele primite cu titlu gratuit sau granturi), care au fost transmise în gestiune operatorului și care sunt incluse în contractul de delegare a gestiunii serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, aferente serviciului public de alimentare cu apă și canalizare și/sau de epurare a apelor uzate.</p>	
<p>25) Punctul 47 va avea următorul cuprins: „ Rentabilitatea operatorului calculată în lei se determină pentru fiecare an de reglementare „n” separat pentru fiecare serviciu furnizat/prestat și se stabilește în baza formulelor:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă $RAP_n = (CSAP_n + ISAP_{n-1}) \times Rr_n,$ - pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică $RAT_n = (CSAT_n + ISAT_{n-1}) \times Rr_n,$ - pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate 	<p>Asociația „Moldova Apă-Canal”</p>	<p>11.</p>	<p>Punctul 47. De majorat rata rentabilității Ultima propoziție va avea următorul cuprins: „Rata de rentabilitate se stabilește în mărime de 10 % din cheltuielile operatorului aferente furnizării/prestării serviciului respectiv determinate conform Metodologiei.”</p> <p>De majorat rata de rentabilitate pînă la 10% din cheltuielile operatorului aferente furnizării/prestării serviciului respectiv determinate conform Metodologiei.</p> <p>Conform Punctului 48 a Metodologiei și a prevederilor Legii 303/2013, operatorul va direcționa cel puțin 50 % din rentabilitate în Fondul de dezvoltare din care se va efectua dezvoltarea, renovarea, reconstrucția și reînnoirea mijloacelor fixe.</p> <p>Pentru a asigura continuitatea serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare, precum și executarea planurilor de investiții</p>	<p>Nu se acceptă De către autor nu este fondată majorarea rentabilității. În plus orice cheltuială suplimentară introdusă în tarif va genera o creștere asupra tarifului ce urmează a fi suportat de consumator.</p> <p>Cu referire la cota de dezvoltare, Legea nr. 303/2013 clar definește mecanismul de instituire, de colectare și de utilizare a sumei date.</p>

<p>$RC_n = (CSC_n + ISC_{n-1}) \times Rr_n$ - pentru serviciul public de epurare a apelor uzate:</p> <p>$REp_n = (CSEp_n + ISEp_{n-1}) \times Rr_n$ - pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii</p> <p>$RPTA_n = (CPTA_n + IPTA_{n-1}) \times Rr_n$</p> <p>unde:</p> <p>$Rr_n$ – rata reglementată de rentabilitate, stabilită în cuantum de 5 %;</p> <p>$ISAP_{n-1}$, $ISAT_{n-1}$, ISC_{n-1}, $ISEp_{n-1}$ și $IPTA_{n-1}$ – valoarea investițiilor realizate în anul precedent și acceptate în scopuri tarifare aferente, corespunzător, serviciului public de alimentare cu apă potabilă, de alimentare cu apă tehnologică, de canalizare și de epurare a apelor uzate, de epurare a apelor uzate, producerii și/sau transportării apei în vederea redistribuirii. Indicele valorii investițiilor realizate se include în calculul rentabilității în cazul, când valoarea acestuia depășește valoarea sumară a amortizării mijloacelor fixe, imobilizărilor necorporale și redevenței.”</p>			<p>obligatorii, operatorii trebuie să își asigure propriile surse financiare.</p> <p>Astfel, modificarea introdusă va suplimenta efectiv Fondul de dezvoltare cu o sumă destul de semnificativă.</p> <p>În plus, nu există încă date reale cum va fi aplicat în practică noul indicator „cota de dezvoltare”, introdus în metodologie în conformitate cu Legea 303/2013 articolul 36¹ partea (5) litera ^{d1)} stabilită în temeiul deciziei autorității deliberative a unității administrativ-teritoriale.</p> <p>Astfel, modificarea introdusă va alimenta de facto Fondul de dezvoltare cu o sumă destul de semnificativă.</p> <p>În plus, nu există încă date reale cu privire la ceia cum se va aplica în practică noul indicator, introdus în Metodologie, „ cota de dezvoltare” în conformitate cu Legea 303/2013 articolul 36¹ partea(5) litera d¹⁾ stabilită prin hotărâri ale autorităților administrației publice locale.</p>	
	Asociația „Moldova Apă-Canal”	12.	Punctul 48. Operatorul va direcționa cel puțin 50 % din profitul net după decizia fondatorului în conformitate cu prioritățile de repartizare a profitului stabilit în legislație, în Fondul de dezvoltare, constituit în conformitate cu prevederile art. 361 din Legea nr. 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare	<p>Nu se acceptă</p> <p>Vezi comentariu la Regia Apă Canal-Orhei SA, pct. 6</p>

			<p>Considerăm necesar să completăm și să precizăm ce repartizăm, în continuare: societatea nu poate repartiza fără decizia fondatorului, totodată, în conformitate cu Legea 287/2017.</p> <p>Articolul 18. (9) <i>După aprobarea situațiilor financiare anuale, entitatea înregistrează în contabilitate repartizarea profitului anual după destinații, conform hotărârii adunării generale sau a altui organ împuternicit.</i></p>	
<p>26) Se completează cu Secțiunea 6¹ cu următorul cuprins:</p> <p>„, Secțiunea 6¹ Cota de dezvoltare 48¹. Cota de dezvoltare este destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă, serviciului public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate și constituie o sursă de formare a Fondului de dezvoltare. 48². Nivelul cotei de dezvoltare se determină în baza unor studii tehnico-economice privind oportunitatea, valoarea și termenul de recuperare a investițiilor, impactul asupra suportabilității tarifului, precum și sporirea calității serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate. 48³. Decizia cu privire la determinarea și includerea nivelului cotei de dezvoltare în tarif aparține autorității publice locale de nivelul întâi. 48⁴. Consiliul local va aproba anual nivelul cotei de dezvoltare aferente serviciului public de alimentare cu apă</p>	<p>Asociația „Moldova Apă-Canal”</p>	<p>13.</p>	<p>Secțiunea 6¹ Cota de dezvoltare În punctul 48² de adăugat următorul conținut: ”În cazul în care cota de dezvoltare va avea un efect negativ asupra nivelului de suportabilitate a tarifului, aceasta va fi recuperată de către autoritățile publice locale, ca fiind o subvenționare pentru consumatori casnici.</p> <p>Secțiunea 6¹ va avea următorul cuprins: „, Secțiunea 6¹ Cota de dezvoltare 48¹. Cota de dezvoltare este destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă, serviciului public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate și constituie o sursă de formare a Fondului de dezvoltare. 48². Nivelul cotei de dezvoltare se determină în baza unor studii tehnico-economice privind oportunitatea, valoarea și termenul de recuperare a investițiilor, impactul asupra suportabilității tarifului, precum și sporirea calității serviciului public de alimentare cu apă, de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate. În cazul în care cota de dezvoltare va avea un efect negativ asupra nivelului de suportabilitate a tarifului, aceasta va fi recuperată de către autoritățile publice locale, ca fiind o subvenționare pentru consumatori casnici. 48³. Decizia cu privire la determinarea și includerea nivelului cotei de dezvoltare în tarif aparține autorității publice locale de nivelul întâi. 48⁴. Consiliul local va aproba anual nivelul cotei de dezvoltare aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă și</p>	<p>Nu se acceptă În conformitate cu tehnica legislativă (Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative), actele normative ale autorităților administrației publice centrale de specialitate și ale autorităților publice autonome se limitează strict la cadrul stabilit de actele normative de nivel superior pentru executarea cărora se emit sau se aprobă și nu pot contraveni prevederilor actelor respective. În cazul menționat, Legea nr. 303/2013 nu prevede astfel de reglementări.</p>

<p>potabilă și serviciului public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate și va notifica despre aceasta operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru a fi inclusă în tarife.”</p>			<p>serviciului public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate și va notifica despre aceasta operatorul serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare pentru a fi inclusă în tarife.”.</p>	
	<p>Asociația „Moldova Apă-Canal”</p>	<p>14.</p>	<p>Punctul 59. În cazul în care într-un anumit an, la nivel național, se va modifica cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real cuantumul salariului minim pe țară, costurile aferente remunerării muncii, din anul respectiv, vor fi actualizate prin substituirea indicelui prețurilor de consum cu indicele creșterii medii anuale a cuantumului minim garantat al salariului în sectorul real cuantumul salariului minim pe țară. Totodată În cazul în care cheltuielile de personal suportate efectiv de operator în anul „n” (CPn) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie (CP), va include în venitul reglementat următoarele valori: - CPn - pentru cazul în care $CP_{nef} \geq 0,95 \times CP_n$; - $CP_n - 0,5 \times [0,95 \times CP_n - CP_{nef}]$ - pentru cazul în care $0,9 \times CP_n \leq CP_{nef} < 0,95 \times CP_n$; - $CP_{nef} + CP_n \times 0,075$ – pentru cazul în care $CP_{nef} < 0,9 \times CP_n$.”</p> <p>Exclude: cuantumul minim garantat al salariului în sectorul real Adaugă: cuantumul salariului minim pe țară Totodată în scopul implementării mecanismelor de stimulare propunem de adăugat următorul cuprins: „În cazul în care cheltuielile de personal suportate efectiv de operator în anul „n” (CPn) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor (pct. 36) din Metodologie (CP), va include în venitul reglementat următoarele valori: - CPn - pentru cazul în care $CP_{nef} \geq 0,95 \times CP_n$; - $CP_n - 0,5 \times [0,95 \times CP_n - CP_{nef}]$ - pentru cazul în care $0,9 \times CP_n \leq CP_{nef} < 0,95 \times CP_n$; - $CP_{nef} + CP_n \times 0,075$ – pentru cazul în care $CP_{nef} < 0,9 \times CP_n$.”</p>	<p>Se acceptă</p>

33) La punctele 62 și 62 ¹ în prima propoziție textul „titularul de licență” se substituie cu textul „operator”.	Asociația „Moldova Apă-Canal”	15. Punctul 62 ¹ . Mijloacele financiare obținute din profitul net, prevăzute de a fi direcționate în Fondul de dezvoltare conform pct. 48, vor fi utilizate de titularul de licență doar în acest scop. În cazul utilizării acestor mijloace în alte scopuri, venitul total reglementat pentru anul următor de reglementare se va diminua în cuantumul mijloacelor neutilizate conform destinației. Mijloacele financiare obținute din rentabilitate profitul net,	Nu se acceptă A se vedea explicațiile S.A.,Regia Apă Canal-Orhei”, pct. 6
	Asociația „Moldova Apă-Canal”	16. La începutul Metodologiei de adăugat sintagma: ”Prezenta Metodologie a fost elaborată în conformitate cu prevederile actelor normative și legislative în vigoare pe teritoriul Republicii Moldova.” De completat Metodologia cu bibliografie. În care trebuie precizat că, în activitățile sale, agenția se ghidează după următoarele acte normative și documente existente: Coduri, legi, regulamente, instrucțiuni, ordine și alte acte normative care conțin anumite norme.	Nu se acceptă La elaborarea și modificarea actului normativ autorul a ținut cont de tehnica legislativă. și de Indicațiile metodologice privind regulile de tehnică legislativă. Potrivit Legii 100/2017 cu privire la actele normative, normele de tehnică legislativă sunt menite să asigure forma sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice și sunt obligatorii.
	Asociația „Moldova Apă-Canal”	17. La sfârșitul Metodologiei de adăugat Bibliografia actelor normative și legislative la care s-a făcut referire pe parcursul elaborării Metodologiei. În ceea ce privește funcționarea sistemului public de alimentare cu apă și de canalizare, pe lângă dispozițiile Legii 303/2013, există și alte acte normative care trebuie aplicate și la calcularea tarifelor, în special: REGULAMENTUL privind exploatarea tehnică a sistemelor și instalațiilor publice de alimentare cu apă și de canalizare (ediția a doua) -Anexă la Ordinul MADRM/MEI nr.159/331 din 02 iulie 2018, documente normative și de referință, standarde, norme,	Nu se acceptă La elaborarea și modificarea actului normativ autorul a ținut cont de tehnica legislativă. și de Indicațiile metodologice privind regulile de tehnică legislativă. Potrivit Legii 100/2017 cu privire la actele normative, normele de tehnică legislativă sunt

			regulamente, instrucțiuni, dispoziții și reguli în vigoare la etapa actuală, dar neaplicate de Agenție.	menite să asigure forma sistemică și coordonată a conținutului reglementărilor juridice și sunt obligatorii.
Plenul Consiliului Concurenței (Aviz Nr. DJ-06/747-1585 din 11 noiembrie 2024)				
<p>11) La punctul 19: formula se expune în următoarea redacție:</p> $TSC_n = \frac{VSC_n}{VAU_n}$ $= \frac{CSC_n + RC_n + CDC_n \pm DVC_{n-1}}{VAU_n}$ <p>se completează cu termenul „* CDC_n” cu următorul cuprins: „CDC_n - cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de canalizare și de epurare a apelor uzate pentru anul de reglementare „n”, mii lei.” la descrierea termenelor VSC_n și CSC_n textul „/furnizarea” la orice formă gramaticală se exclude și după cuvântul „și” în ambele cazuri se adaugă cuvântul „de”; la descrierea termenului RC_n numărul „46” se substituie cu numărul „47”.</p> <p>12) Se completează cu punctul 19¹ cu următorul cuprins: „19¹. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se determină conform formulei:</p>	<p>Plenul Consiliului Concurenței (Aviz Nr. DJ-06/737-1572 din 08 noiembrie 2024)</p>	<p>1.</p>	<p>Proiectul Metodologiei la pct.17, pct.19, pct.19¹ și pct.20 propune includerea cotei de dezvoltare în structura tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate. Potrivit art.4 Legea 303/2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, cota de dezvoltare este componentă a tarifelor pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă, pentru serviciul public de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate, aprobată anual de către autoritățile administrației publice locale, destinată creării fondurilor de dezvoltare a sistemelor aferente furnizării/prestării serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare. Astfel, includerea în calculul tarifului pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare a cotei de dezvoltare neargumentată de către autoritățile publice locale ar putea genera creșterea tarifului pentru serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare. Respectiv, considerăm necesar completarea Secțiunii 61 din proiect cu norme care să prevadă expres modalitatea de stabilire a cotei de dezvoltare, în vederea determinării unui tarif argumentat și evitarea aprobării unui tarif excesiv de către autoritățile administrației publice locale, luând în considerare că ANRE nu avizează tariful pentru întreprinderile nelicențiate care prestează serviciul public de alimentare cu apă potabilă și de canalizare în localitățile sub 10 mii locuitori.</p>	<p>Nu se acceptă Completările efectuate la Legea nr. 303/2013 prin Legea nr. 133/2024, art. 8 alin. (1) lit. p) reglementează expres modul de aprobare a cotei de dezvoltare, și anume, „în baza unor studii tehnico-economice privind oportunitatea, valoarea și termenul de recuperare a investiției, impactul asupra suportabilității tarifului, precum și sporirea calității serviciului public de alimentare cu apă și de canalizare”.</p>

$$TSEP_n = \frac{VSEP_n}{VAU_n}$$

$$= \frac{CSEP_n + REP_n + CDEP_n \pm DVEP}{VAU_n}$$

unde:

VSEP_n - venitul reglementat de la prestarea în anul de reglementare „n” a serviciului public de epurare a apelor uzate, necesar de a fi obținut de operator pentru acoperirea costurilor necesare desfășurării activității de prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;

VAU_n – volumul total al apelor uzate epurate în anul de reglementare „n” la stația de epurare, mii m³. Acest volum se determină luând în considerare datele contoarelor instalate la consumatori sau la punctul de intrare în stația de epurare. În lipsa contoarelor volumul apelor uzate se determină la un nivel egal cu volumul apei tehnologice și apei potabile furnizate de operator consumatorilor care deversează ape uzate în sistemul public de canalizare;

CSEP_n – cheltuielile operatorului în anul de reglementare „n” necesare pentru desfășurarea activității de prestare a serviciului public de epurare a apelor uzate, mii lei;

REP_n – rentabilitatea operatorului pentru anul de reglementare „n” determinată conform pct. 47, mii lei;

<p>$DVEP_{n-1}$ – devierile tarifare create la operator în perioada precedentă de reglementare;</p> <p>$CDEP_n$ – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de epurare a apelor uzate pentru anul de reglementare „n”, mii lei”.</p> <p>13) La punctul 20: formula se expune în următoarea redacție:</p> $TPTA_n = \frac{VPTA_n}{VAPT_n}$ $= \frac{CPTA_n + RPTA_n + CDPT_n \pm DVP}{VAPT_n}$ <p>se completează cu termenul „$CDPT_n$” cu următorul cuprins:</p> <p>$CDPT_n$ – cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente producerii și/sau transportării apei în vederea redistribuirii pentru anul de reglementare „n”, mii lei; la descrierea termenului $RPTA_n$ numărul „46” se substituie cu numărul „47”.</p>				
Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale al Republicii Moldova (aviz nr. 19-5910 din 12.11.2024)				
Lipsa obiecțiilor și propunerilor				
Ministerul Justiției (aviz nr. 04/2-361 din 13.01.2025)				
1. La punctul 5: după noțiunea <i>tarif pentru serviciul public de canalizare și de epurare a</i>	MJ	1.	Lapel. 1: La sbp. 3), in dispozitia de completare cu nofiunea „tarif pentru serviciul public de epurare a	Se acceptă

<p><i>apelor uzate</i> se introduce o noțiune nouă cu următorul cuprins: <i>„tarif pentru serviciul public de epurare a apelor uzate – contravaloarea tuturor activităților și operațiunilor, desfășurate de operator și necesare pentru prestare consumatorilor a serviciului public de epurare a apelor uzate. Tariful pentru serviciul public de epurare a apelor uzate se stabilește la 1 m³ de apă uzată, nu include TVA și se aplică pentru toți consumatorii deserviți de operator, care deversează apele uzate direct la stațiile de epurare;”</i></p>			<p>apelor uzate", se va exclude cuvântul „nouă" ca fund excedent in acest caz.</p>	
<p>2. La punctul 6: la subpunctul 3) după primul cuvânt „și” se completează cu cuvântul „de”; se completează cu subpunctul 3¹) cu următorul cuprins: „3¹) serviciul public de epurare a apelor uzate;”</p>	MJ	2.	<p>La sbp. 4): in dispozitia de modificare a subpunctului 3) din punctul 6, nu este clară propunerea de completare, deoarece acesta conține o singură conjuncție „și” ; redacția propusă a subpunctului 3¹) urmează a fi expusă din alineat.</p>	Se acceptă
<p>3. La punctul 9: după primul cuvânt „și” se completează cu cuvântul „de”; textul „furnizarea” se exclude.</p>	MJ	3.	<p>La sbp. 5), pentru o exprimare mai clară în context, recomandăm substituirea la punctul 9 a cuvintelor „de canalizare și epurare" cu cuvintele „de canalizare și de epurare" (observatia este valabila, in mod corespunzător, pentru toate cazurile similare din proiect).</p>	Se acceptă

<p>4. După punctul 9 se completează cu punctul 9¹ cu următorul cuprins: „9¹. Serviciul public de epurare a apelor uzate include ansamblul de activități și operațiuni desfășurate de operator legate de dezvoltarea, întreținerea și utilizarea construcțiilor și instalațiilor destinate epurării apelor uzate prin metode mecanice, mecano-chimice, biologice și terțiare, întru diminuarea cantității/concentrației poluanților, astfel încât la evacuarea lor să respecte condițiile de evacuare impuse prin actele normative.”</p>	MJ	4.	<p>La sbp. 6), în partea dispozitivă, este inutil și se va exclude textul „După punctul 9”.</p>	Se acceptă
<p>5. La punctul 15: după textul „consumatorilor și” cuvântul „a” se substituie cu cuvântul „prestarea” .</p>	MJ	5.	<p>La sbp. 7), în dispoziție, pentru un spor de rigoare în exprimare, în cuprinsul punctului 15 se recomandă substituirea cuvintelor „consumatorilor și a serviciului public” cu cuvintele „consumatorilor și prestarea serviciului public”.</p>	Se acceptă
<p>1) La punctul 17: formula se expune în următoarea redacție:</p> $TSAP_n = \frac{VSAP_n}{VAP_n}$ $= \frac{CSAP_n + RAP_n + CDAP_n \pm DVP_n}{VAP_n}$ <p>se completează cu termenul „* CDAP_n” cu următorul cuprins:</p>	MJ	6.	<p>La sbp. 9): textul „formula se expune in următoarea redacție:" se va substitui cu textul „formula va avea următorul cuprins:", urmat de redarea acesteia (observafia este valabila, in mod corespunzător, pentru toate cazurile similare din proiect).</p>	Se acceptă

<p>„<i>CDAP_n</i> - cota de dezvoltare destinată finanțării proiectelor investiționale aferente serviciului public de alimentare cu apă potabilă pentru anul de reglementare „n”, mii lei.”</p> <p>la descrierea termenelor <i>VSAP_n</i> și <i>CSAP_n</i> textul „/prestarea” la orice formă gramaticală se exclude;</p> <p>la descrierea termenului <i>RAP_n</i> numărul „46” se substituie cu numărul „47”.</p>				
<p>7. La punctul 20: se completează cu un aliniat cu următorul cuprins:</p>	MJ	7.	<p>La sbp. 13), in dispoziii de completare a punctului 20 cu un alineat, se va reda varianta corectă a termenului „alineat' (observaiia este valabila, in mod corespunzător, pentru toate cazurile similar din proiect).</p>	Se acceptă
<p>8. La punctul 33 la final după cuvântul „furnizate” se completează cu textul „/prestate”.</p>	MJ	8.	<p>La sbp. 18), cuvintele „la final' sunt inutile, or, completarea unui text sau alineat, fără a specifica ordinea în care se inserează cuvintele, semnifică, conform regulii generale de tehnică legislativă, completarea textului la sfârșitul acestuia.</p>	<p>Nu se acceptă</p> <p>În cuprinsul punctului 33 avem 2 cazuri în care există cuvântul furnizate, astfel, pentru a nu crea confuzii, de către autor a fost specificat unde urmează a fi completat cu textul respective.</p>
<p>9. În punctul 38:</p> <p>în textul din paranteze după al doilea cuvânt „și” se completează cu textul „/sau”;</p> <p>subpunctul 2) va avea următorul cuprins:</p>	MJ	9.	<p>La sbp. 21), atragem atenția că modificarea propusă („în textul din paranteze după al doilea cuvânt „și”), este dificil de asimilat în text, deci, se recomandă, redarea clară și exactă a modificării respective (observaiie valabilă și pentru sbp. 30)). Totodată, noua redacție a sbp. 2) se va reda cu numerotare.</p>	Se acceptă

<p>„ 2) cheltuielile privind amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale care se utilizează de operator pentru desfășurarea și altor activități sau prestarea de alte tipuri de servicii decât cele de alimentare cu apă de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate, și amortizarea mijloacelor fixe și a imobilizărilor necorporale ale serviciilor de gen auxiliar, de distribuție și administrative se repartizează între activitățile practicate și serviciile furnizate/prestate, precum și între serviciul public de alimentare cu apă potabilă, apă tehnologică, serviciul de canalizare și/sau de epurare a apelor uzate, proporțional veniturilor obținute de la desfășurarea activităților sau furnizarea/prestarea serviciilor în anul de reglementare „n-1”.</p>				
<p>10. În punctul 41: la alineatul 3 se exclude textul „avizate/”.</p>	MJ	10.	La sbp. 22), în partea dispozitivă, textul „alineatul 3” se va substitui cu cuvintele „alineatul al treilea”, întrucât alineatele pct. 41 nu sunt expuse cu numerotare.	Se acceptă
<p>11. Punctul 47 va avea următorul cuprins: „Rentabilitatea operatorului calculată în lei se determină pentru fiecare an de reglementare „n” separat pentru fiecare serviciu furnizat/prestat și se stabilește în baza formulelor: - pentru serviciul public de alimentare cu apă potabilă</p>	MJ	11.	La sbp. 24) între semnele citării se va indica și numărul de ordine a punctului expus în redacție nouă.	Se acceptă

$RAP_n = (CSAP_n + ISAP_{n-1}) \times Rr_n,$ <p>- pentru serviciul public de alimentare cu apă tehnologică</p> $RAT_n = (CSAT_n + ISAT_{n-1}) \times Rr_n,$ <p>- pentru serviciul public de canalizare și de epurare a apelor uzate</p> $RC_n = (CSC_n + ISC_{n-1}) \times Rr_n,$ <p>- pentru serviciul public de epurare a apelor uzate:</p> $REp_n = (CSEp_n + ISEp_{n-1}) \times Rr_n,$ <p>- pentru producerea și/sau transportarea apei în vederea redistribuirii</p> $RPTA_n = (CPTA_n + IPTA_{n-1}) \times Rr_n,$				
<p>12. În punctul 50, la orice formă gramaticală cuvântul „avizare” se exclude.</p>	MJ	12.	<p>La sbp. 27), semnalăm că, din cuprinsul punctului 50 urmează a fi exclus textul „avizare/”, dar nu cuvântul „avizare”. Totodată, sintagma „la orice formă gramaticală” este inutilă și se va exclude.</p>	Se acceptă
<p>13. La punctul 61: primul alineat va avea următorul cuprins: „În cazul în care valoarea sumară a cheltuielilor materiale și celor de întreținere și exploatare a sistemului public de alimentare cu apă și canalizare suportate efectiv de operator în anul „n” ($CMn_{ef} + CIEn_{ef}$) va fi mai mică decât valoarea sumară a acestor cheltuieli calculate conform formulelor</p>	MJ	13.	<p>La sbp. 31), cuprinsul primului alineat din punctul 61 se va expune din alineat.</p>	Se acceptă

(pct. 36) din Metodologie (CMn + CIEn), în scopul implementării mecanismelor de stimulare a eficienței, Agenția va include în venitul reglementat următoarele valori:				
14. Punctul 64 se completează cu textul „, , sau la data indicată în textul hotărârii.”.	MJ	14.	La sbp. 35) se va exclude semnul de punctuație „.” pentru a evita dublarea acestuia.	Se acceptă
15. Prezenta Hotărâre intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.	MJ	15.	La pct. 2, pentru corectitudinea informației juridice, după cuvintele „Monitorul Oficial' se va completa cu cuvintele „al Republicii Moldova”.	Se acceptă
	MJ	16.	Totodată, semnalăm că, regula generală privind intrarea în vigoare a actelor normative, statuată în art. 56 alin. (1) din <i>Legea nr. 100/2017</i> , prevede că actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. Potrivit alin. (3) al acestui articol „Intrarea în vigoare a actelor normative poate fi stabilită pentru o altă dată doar în cazul în care se urmărește protecția drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, realizarea angajamentelor internaționale ale Republicii Moldova, conformarea cadrului normativ hotărârilor Curții Constituționale, eliminarea unor lacune din legislație sau contradicții între actele normative ori dacă există alte circumstanțe obiective.”. Astfel, intrarea în vigoare a actului normativ la data publicării trebuie să fie argumentată în nota de fundamentare.	Nu se acceptă Articolul 56 alin. (1), stabilește că, actele normative intră în vigoare peste o lună de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau la data indicată în textul actului normativ, care nu poate fi anterioară datei publicării.
	MJ	17.	Numerotarea elementelor structurale se va efectua conform art. 52 alin. (2) și (3) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i> , potrivit cărora punctele, se însemnează consecutiv cu	Nu se acceptă

			<p>numere ordinare, exprimate prin cifre arabe, urmate de punct, începând cu primul și terminând cu ultimul, de la începutul și până la sfârșitul actului normativ. Pentru interpretare corectă și aplicare comodă, punctele pot fi divizate în subpuncte care se numerează prin adăugarea consecutivă a cifrelor arabe, până la gradul de detaliere necesar.</p>	<p>Numerotarea elementelor structurale a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 52 alin. (2) și (3) din <i>Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative</i>.</p>
--	--	--	---	---